

نشریات استنادی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی

چکیده: اولین قدم برای یک تحقیق علمی، شناخت مرزهای دانش است. رشد سریع علم و در نتیجه افزایش شمار نشریات علمی در سطح جهان، ایجاب می کند که نشریات علمی معتبر با پوشش موضوعی و جغرافیایی مناسب گزینش شده و چکیده آنها همراه با فهرست نویسی مناسب با قابلیت جست و جوی الکترونیکی در اختیار محققان در سرتاسر جهان قرار بگیرد. مؤسسه اطلاعات علمی تامسون (*IST*) به دلیل رعایت استانداردهای سخت گیرانه تر و پوشش مناسب موضوعی در حوزه های تخصصی مختلف و قدمت تاریخی بیشتر با ارزیابی مداوم نشریات تحت پوشش، جایگاه اول را در بین سایر بانک های اطلاعات علمی داشته و هر مقاله چاپ شده در نشریات تحت پوشش، حکم یک تولید علمی را در سطح جهان یافته است. تعداد استنادات به هر مقاله علمی، نیز ثبت شده و به تولید علمی ارزش افزوده می دهد. مقالات علمی منتشر شده در نشریات فارسی زبان ایرانی حوزه های علوم اجتماعی و علوم انسانی و هنر، در مقایسه با مقالات

* استاد بیوفیزیک مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران.

چاپ شده در نشریات تحت پوشش مؤسسه تامسون در حوزه مربوطه، اگرچه از نظر سطح علمی فراتر است، اما نه در تولید علم کشور مؤثر شمرده شده و نه مورد استناد جهانیان قرار می‌گیرد. چنانچه پتانسیل علمی کشور در این دو حوزه از طریق استانداردسازی نشریات آن به کار گرفته شود، بدون تردید ایران از جایگاه ممتازی در سطح جهان برخوردار خواهد شد، و این کار دشواری نیست.

کلیدواژه‌ها: نشریات استنادی، مؤسسه تامسون (ISI)، نشریات علوم انسانی، نشریات علوم اجتماعی، نشریات مذهبی، نشریات اخلاق.

مقدمه

نوشتن نتیجه یک تحقیق، یک مقاله علمی را می‌سازد که باید در یک نشریه معتبر منتشر شود. در جهان ده‌ها هزار نشریه علمی وجود دارد که نتایج حاصل از تحقیقات پژوهشگران در آنها منتشر می‌شود. حجم تحقیقات و انتشار مقالات علمی به قدری زیاد است که اگر محققى بخواهد خود را در مرز دانش روز قرار دهد، باید صدها مقاله علمی را در هر روز مرور کند و این ناممکن است. به منظور سرعت بخشیدن به مرور نتایج تحقیقات و دست‌یابی به مرزهای دانش، پایگاه‌های اطلاعات علمی مختلفی در جهان ایجاد شده تا چکیده مقالات علمی منتشر شده را دسته‌بندی، نمایه‌سازی و فهرست‌نویسی کرده، براساس نوع درخواست، آنها را در اختیار محققان قرار دهند. برخی از نشریات علمی از قدرت نفوذ بالاتری برخوردارند و لذا مطالب مهم‌تری را منتشر می‌نمایند و برای حفظ جایگاه خود در سطح جهان، فرایند داوری خاصی را برای چاپ مقالات طی می‌کنند. انتشار به موقع نشریه، هیئت تحریریه معتبر، مرجع‌دهی صحیح، ساختار مناسب و زبان رسا در انتشار، رعایت قواعد نشر بین‌المللی، داوری علمی مناسب روی مقالات عرضه شده، میزان انتشار در جهان و قدرت نفوذ، از جمله موارد مهمی است که اعتبار یک نشریه علمی بدان‌ها وابسته است. (صبوری، ۱۳۸۲، ش ۲۹، ص ۸۳-۸۸؛ همو و دیگران، ۱۳۸۷) بسیاری از نشریات

علمی از استانداردهای لازم برخوردار نبوده، نتایج آنها اهمیت چندانی ندارد. فقط بیست درصد نشریات علمی منتشر شده در سطح جهان از استانداردهای لازم برای ورود به پایگاه‌های اطلاعات علمی جهان، به منظور چکیده‌سازی و فهرست‌نویسی، برخوردارند. البته پایگاه‌های اطلاعات علمی جهان استانداردهای متفاوتی برای تحت پوشش قرار دادن نشریات علمی برای چکیده‌سازی و فهرست‌نویسی دارند. از این رو، خود پایگاه‌های اطلاعات علمی در سطح جهان نیز از درجات اهمیت مختلفی برخوردارند. در حال حاضر، مؤسسه اطلاعات علمی تامسون، مستقر در فلدلفیای آمریکا، به دلایل زیر بیشترین اعتبار را در سطح جهان دارد و از همین رو هر مقاله علمی منتشر شده در نشریات تحت پوشش فهرست‌نویسی آن، به عنوان یک تولید علمی معتبر شمرده می‌شود و اساس رده‌بندی مؤسسات، دانشگاه‌ها، کشورها و حتی محققان از نظر علمی است. استانداردهای بالا و مناسب، پوشش موضوعی مناسب، پوشش جغرافیایی مناسب، دسته‌بندی مناسب نشریات بر حسب موضوع، امکان جست‌وجو در هر شاخه از علوم مختلف و یا تمامی آنها در هر بازه زمانی، نشریات و نویسندگان دلخواه و حتی پوشش موضوعی مورد نظر، فهرست‌نویسی مراجع انتهایی مقالات و امکان جست‌وجو در ارجاعات به مقالات مختلف، عرضه محصولات متنوع به منظور قدرت انتخاب بر اساس نوع کاربران و صرفه اقتصادی، قدمت تاریخی، ارزشیابی نشریات تحت پوشش و گزارش آن در هر سال، اضافه کردن نشریات جدید و حذف نشریات کمتر مهم بر اساس گزارش سالانه و... از جمله دلایل پراهمیت‌تر انتخاب مؤسسه اطلاعات علمی تامسون به عنوان معتبرترین پایگاه اطلاعات علمی جهان است. (همان) در سال ۲۰۰۷، تعداد کل نشریات تحت پوشش حدود ۹۵۰۰ بوده است. تعداد نشریات تحت پوشش حوزه علوم ۶۴۱۷، حوزه علوم اجتماعی ۱۸۵۶ و حوزه علوم انسانی و هنر ۱۲۲۸ بوده است. (صبوری، و دیگران، ۱۳۸۷؛ <http://access.isiproducts.com/cls-wok-chem>)

آنچه یک مقاله علمی را متمایز می‌سازد، مورد استناد قرار گرفتن آن به عنوان یک مرجع در مقالات علمی دیگران است. وقتی مقاله‌ای بتواند در رشته خود طی دو

سال یک درصد استنادات را به خود بگیرد، به آن مقاله داغ (hot paper) و در صورتی که طی ده سال یک درصد استنادات را به خود بگیرد، به آن مقاله پر استناد (highly cited) می گویند. (<http://www.isinet.com> (<http://scientific.thomson.com>); (<http://access.isiprproducts.com/cls-wok-chem>) مهم ترین فاکتور ارزشیابی یک نشریه، فاکتور تأثیر (Impact Factor: IF) آن است که برای هر نشریه در هر سال گزارش شده و عبارت است از تعداد استنادات به مقالات منتشر شده دو سال قبل نشریه در سال مورد ارزیابی، تقسیم بر تعداد مقالات منتشر شده دو سال قبل نشریه. به عنوان مثال فرض کنید در سال ۲۰۰۲، X مرتبه به مقالات چاپ شده یک نشریه در سال های ۲۰۰۰-۲۰۰۱ استناد شده است، در حالی که تعداد مقالات چاپ شده در آن مجله طی دو سال مذکور، y باشد؛ فاکتور تأثیر این مجله در پایان سال ۲۰۰۲، نسبت x/y خواهد بود. (صبوری، و دیگران، ۱۳۸۷؛ همو، ۱۳۸۲، ش ۳۰، ص ۷۲-۷۸) اگرچه فاکتور تأثیر یک نشریه بسیار مهم است، اما این فاکتور به تنهایی نمی تواند ارزش مطلق نشریات علمی را بیان کند و بایستی به فاکتورهای ارزشی دیگری، نظیر تعداد مقالات چاپ شده در هر سال، تعداد کل استنادات کسب شده در هر سال، نیمه عمر استنادات به مقالات نشریه، نیمه عمر استنادات مقالات خود نشریه، شاخص فوری نشریه، تعداد مقالات داغ و پر استناد نشریه در یک دوره زمانی نیز توجه کرد. (همان) پرداختن به همه این فاکتورهای ارزشی در این مقاله نمی گنجد. جالب اینجا است که هشتاد درصد نتایج مهم تحقیقات علمی جهان تنها در کمتر از بیست درصد نشریات استنادی مؤسسه اطلاعات علمی تامسون به چاپ می رسد.

با پایان جنگ تحمیلی هشت ساله ایران و عراق، توجه مسئولان نظام اسلامی به مقوله تولید علم متمرکز شد و پژوهش در دانشگاه ها اهمیت خود را بازیافت؛ به گونه ای که میزان مشارکت جمهوری اسلامی ایران در تولید علم جهانی، بر مبنای اسناد علمی نمایه شده در مؤسسه اطلاعات علمی تامسون، در حوزه علوم محض از پانزده هزارم درصد در سال ۱۹۹۳ (۳۰۰ مقاله) به هفتاد و یک صدم درصد در سال ۲۰۰۷ (۸۹۳۸ مقاله)، یعنی ۴۷ برابر، ارتقا یافت. (صبوری، ۱۳۸۶، ش ۴۱، ص ۳۵-۴۰)

جسارت و خودباوری دانشمندان ایرانی در ایجاد دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تربیت نیروی انسانی متخصص، مراکز تحقیقاتی نیز به ثمر رسید و زمینه ظهور ایران اسلامی را در عرصه‌های علمی جهانی فراهم ساخت. تعداد نشریات علمی ایرانی تحت پوشش مؤسسه اطلاعات علمی تامسون در سال ۱۹۹۸ به عدد ۳ (همو، ۱۳۸۴، ش ۳۶، ص ۵۲-۶۲) و در سال ۲۰۰۸ به عدد ۲۷ رسید. (<http://www.isinet.com>)
تمامی این نشریه در حوزه علوم محض است. به این طریق، دانشمندان ایرانی نه تنها با نوشتن مقالات در نشریات خارجی بلکه با استانداردسازی نشریات علمی خود و وارد کردن آنها در پایگاه‌های اطلاعات علمی معتبر جهان، شتاب فوق‌العاده‌ای به رشد علمی کشور در حوزه علوم محض داده‌اند. بر مبنای اسناد علمی در مؤسسه اطلاعات علمی تامسون، مشارکت ایران در تولید علم جهانی در حوزه علوم اجتماعی از یازده هزارم درصد در سال ۱۹۹۳ به بیست و یک صدم درصد در سال ۲۰۰۷ (۳۵۱ مقاله)، یعنی ۱۹ برابر، ارتقا یافت. مشارکت ایران در تولید علم جهانی در حوزه علوم انسانی و هنر ناچیز و در بهترین حالت در سال ۲۰۰۷ تنها سه صدم درصد (۳۰ مقاله) بوده است (صبوری، ۱۳۸۴، ش ۳۶، ص ۵۲-۶۲) و در حوزه علوم دینی ایران هیچ مشارکتی در تولید علم جهانی نداشته است. هیچ نشریه ایرانی در حوزه‌های علوم اجتماعی، علوم انسانی و هنر تاکنون تحت پوشش فهرست‌نویسی مؤسسه اطلاعات علمی تامسون قرار نگرفته است. لزوم ارتقای علم در هر سه حوزه علوم محض، علوم اجتماعی، علوم انسانی و هنر در سطح جهان انکارناپذیر است؛ به ویژه آنکه پتانسیل بالقوه‌ای در دو حوزه اخیر با توجه به حضور دو نهاد حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها، در کشور وجود دارد که قادر است جایگاه علمی کشور را متحول نماید. اولین قدم در استفاده از این پتانسیل بالقوه، به منظور کسب مشارکت علمی جهانی مطلوب در این دو حوزه از علم، آموزش شیوه‌های نشر بین‌المللی، معرفی نشریات بین‌المللی استنادی در رشته‌های مختلف علوم انسانی و اجتماعی و نیز آموزش استانداردهای نشریات علمی لازم است.

نشریات بین‌المللی استنادی در حوزه علوم اجتماعی

حوزه علوم اجتماعی شامل ۵۵ رشته در مؤسسه اطلاعات علمی تامسون می‌باشد که برخی از این رشته‌ها با تعداد نشریاتشان عبارت‌اند از: (همو، ۱۳۸۷؛

<http://access.isiproducts.com/cls-wok-chem>)

۱. مردم‌شناسی (Anthropology): مطالعات علمی انسان‌ها، به‌خصوص خاستگاه آنها، نحوه تقسیم‌بندی آنها، رفتار آنها و همچنین خصوصیات فیزیکی، اجتماعی و فرهنگی و رشد آنها. ۵۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۲. زبان‌شناسی (Linguistics): شامل منابع مربوط به مطالعه زبان به‌عنوان یک پدیده اجتماعی می‌باشد. این منابع ممکن است شامل مطالب زیر باشند: جامعه‌شناسی زبان، اکتساب زبان، روان‌شناسی زبان، روان‌شناسی محاسباتی، رابطه بین حافظه و زبان و نمادشناسی اجتماعی. ۵۵ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳. مطالعات منطقه‌ای (Area Studies): شامل منابعی است که به خصوصیات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و نظامی یک منطقه یا ناحیه جغرافیایی می‌پردازد. منابع در این مقوله معمولاً دارای طبیعتی تاریخی یا میان‌رشته‌ای می‌باشند. ۳۷ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۴. تجارت (Business): این مقوله شامل منابع مربوط به تجارت و دنیای آن از جمله بازاریابی و تبلیغات، پیش‌بینی، برنامه‌ریزی، مدیریت، مطالعات سازمانی، حقوق و مزد، استراتژی، و خرده‌فروشی می‌باشد. ۷۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۵. تجارت و امور مالی (Business & Finance): شامل همبستگی‌های اقتصادی و مالی، حسابداری، مدیریت مالی، استراتژی‌های سرمایه‌گذاری، سیستم بین‌المللی پول، بیمه، مالیات و بانکداری است. ۴۵ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۶. ارتباطات (Communication): مطالعه تبادل کلامی و غیرکلامی عقاید و اطلاعات می‌باشد و نظریه ارتباط، تمرین و سیاست، مطالعات رسانه‌ای

(روزنامه‌نگاری، رادیو، تبلیغات و غیره)، ارتباطات جمعی، اذهان عمومی، سخنرانی، نوشتار فنی و تجارتي و روابط عمومی را در بر دارد. ۴۵ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کند.

۷. جرم‌شناسی و کیفرشناسی (Criminology & Penology): شامل منابع مربوط به مطالعه جرم به‌عنوان یک پدیده اجتماعی، در برگیرنده درمان، مدیریت و اصلاح مجرمان و همچنین حقوق جزا است. ۲۹ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۸. جمعیت‌شناسی (Demography): شامل اندازه، تراکم، توزیع و آمار مرگ و میر جمعیت انسانی می‌باشد. الگوهای مهاجرت، زیست‌شناسی اجتماعی، باروری و جلوگیری از آبستنی، پیش‌بینی جمعیتی، عوامل محیطی و اقتصادی و مطالعات طول عمر در این رشته می‌گنجد. ۱۹ نشریه علمی در این رشته منتشر می‌شود.

۹. اقتصاد (Economics): شامل موضوعات منابع تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، هم به لحاظ نظری و هم به لحاظ کاربردی، می‌باشد. دربرگیرنده اقتصاد سیاسی، اقتصاد کشاورزی، اقتصاد کلان، اقتصاد خرد، اقتصاد سنجی، بازرگانی و برنامه‌ریزی می‌باشد. ۱۹۱ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۰. آموزش و تحقیق آموزشی (Education & Educational Research): شامل آموزش نظری و کاربردی از مهدکودک تا مقطع دکترا می‌باشد. روش‌شناسی و تاریخ آموزش، فن آموزش و پرورش کودک، مطالعات برنامه آموزشی، سیاست آموزشی، جامعه‌شناسی و اقتصاد آموزش و استفاده از کامپیوتر در کلاس‌ها در این رشته می‌گنجد. ۱۰۵ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۱. آموزش و پرورش استثنایی (Education, Special): شامل آموزش و رشد افراد خاص، از جمله افراد با استعداد و افراد با اختلالات یادگیری است. ۲۹ نشریه علمی، این رشته را پوشش می‌دهد.

۱۲. اخلاق (Ethics): شامل اخلاق هنجاری، ارزیابی رفتار انسانی و روابط اجتماعی، اخلاق تجاری، اخلاق پزشکی و اخلاق محیطی می‌باشد. اخلاق توصیفی در فهرست رشته‌های هنر و مطالعات ادبی، تاریخی و علوم انسانی در مقوله «فلسفه»

می‌گنجد. ۲۸ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کند.

۱۳. مطالعات قومی (Ethnic Studies): شامل مسائل مربوط به تنوع قومی - نژادی، اجتماعی و فرهنگی از جمله تاریخ و تعاملات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی گروه‌های قومی می‌باشد. ۹ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۴. مطالعات خانواده (Family Studies): شامل مسائل خانواده مثل درمان، حقوق، ازدواج، طلاق، برنامه‌ریزی خانوادگی و تاریخ خانوادگی می‌باشد. ۳۰ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۵. تاریخ (History): شامل تاریخ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است و می‌تواند بر روی یک گروه، کشور یا ناحیه جغرافیایی خاص نیز تمرکز یابد. ۱۷ نشریه علمی در این رشته چاپ و منتشر می‌شود.

۱۶. تاریخ و فلسفه علم (History & Philosophy of Science): شامل تاریخ نظام‌های علمی، از جمله پزشکی و تکنولوژی و همچنین مطالعات فلسفی و اجتماعی علوم می‌باشد. ۲۹ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۷. تاریخ علوم اجتماعی (History of Social Sciences): شامل تاریخ نظام‌هایی همچون تجارت، اقتصاد، آموزش و پرورش، جامعه‌شناسی، حقوق و روان‌شناسی است. ۱۷ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کند.

۱۸. علم اطلاع‌رسانی و علم کتابخانه (Information Science & Library Science): شامل کتاب‌شناختی، فهرست‌کردن، طبقه‌بندی کردن، ایجاد و حفاظت پایگاه داده‌ها، کتابخانه‌های الکترونیکی، اخلاق اطلاعاتی، پردازش و مدیریت اطلاعات، به امانت گرفتن کتاب از کتابخانه‌های دیگر، نگهداری، کتابداری ترتیبی و کتابخانه‌های خاص می‌باشد. ۵۶ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۹. روابط بین‌الملل (International Relations): شامل سیاست خارجی، سیاست‌های تطبیقی جهانی، تجارت و بازرگانی جهانی، مسائل حقوقی بین‌المللی، مطالعات صلح و رفع درگیری، پیوستگی‌های ارتشی و مطالعات استراتژیک می‌باشد. ۵۱ نشریه علمی در ذیل این رشته می‌گنجد.

۲۰. حقوق (Law): شامل حوزه‌های عمومی و تخصصی حقوق ملی و بین‌المللی از جمله حقوق تطبیقی، جرم‌شناسی، حقوق تجاری، بانکداری، حقوق مالیاتی و شرکت‌های سهامی، قانون اساسی، حقوق مدنی، حق چاپ انحصاری (کپی‌رایت) و حقوق مالکیت‌های فکری، حقوق محیط زیست، حقوق خانوادگی، پزشکی و حقوق و روان‌شناسی و حقوق می‌باشد. ۱۰۰ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.
۲۱. مدیریت (Management): شامل علم مدیریت، مطالعات سازمانی، برنامه‌ریزی استراتژیک و روش‌های تصمیم‌گیری، مطالعات راهبردی و مدیریت کیفیت مجموعه می‌باشد. ۸۱ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کند.
۲۲. توسعه و برنامه‌ریزی (Planning & Development): شامل اقتصاد و توسعه اجتماعی مناطق صنعتی و همچنین مناطق توسعه نیافته است. ۳۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.
۲۳. علوم سیاسی (Political Science): شامل مطالعات سیاسی، مطالعات نظامی، فرایندهای انتخابات و قانونگذاری، نظریه سیاسی، تاریخ علوم سیاسی، مطالعات تطبیقی دستگاه‌های سیاسی، تعامل میان علوم سیاسی و دیگر علوم می‌باشد. ۹۳ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.
۲۴. روان‌شناسی کاربردی (Psychology, Applied): شامل روان‌شناسی سازمانی از جمله گزینش، آموزش، اجرا و ارزیابی، رفتار سازمانی، مشاوره و رشد، روان‌شناسی هوانوردی و روان‌شناسی ورزش است. ۵۷ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.
۲۵. روان‌شناسی رشد (Psychology, Developmental): شامل مطالعات تغییرات تکاملی در توانایی‌های اجتماعی و شناختی می‌باشد. حوزه‌های کلیدی شامل رشد بزرگسالان و پیری، روان‌شناسی کودک و نوجوان، رشد زبانی، حرکتی، درکی و شناختی و همچنین رشد شخصیتی و روانی - اجتماعی می‌باشد. ۵۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.
۲۶. روان‌شناسی تربیتی (Psychology, Educational): شامل روان‌شناسی تحصیلی، اندازه‌گیری تحصیلی، رفتار خلاق، علم آموزشی، تحقیقات مطالعه‌ای و

روان‌شناسی مدرسه می‌باشد. ۳۸ نشریه علمی در این رشته منتشر می‌شود.

۲۷. روان‌شناسی تجربی (Psychology, Experimental): شامل آگاهی، حافظه و شناخت، ادراک سخن، صدا و تصویر و روان‌شناسی اکولوژیکی می‌باشد. ۷۲ نشریه علمی به این رشته اختصاص دارد.

۲۸. روان‌شناسی بین‌رشته‌ای (Psychology, Multidisciplinary): شامل موضوعات بین‌رشته‌ای در روان‌شناسی فلسفی، روان‌شناسی زیست‌شناختی و روان‌شناسی تاریخی می‌باشد. ۱۰۳ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۲۹. روان‌شناسی اجتماعی (Psychology, Social): شامل مطالعه رفتار شخص در یک بافت اجتماعی است. فرایندهای گروهی، فرایندهای میان‌فردی، روابط میان فرهنگی، شخصیت، نقش‌های اجتماعی، ترغیب، تسلیم، هم‌نوایی، نقش‌های جنسی و گرایش‌های جنسی در این حوزه می‌باشد. ۴۷ نشریه علمی این رشته را پوشش می‌دهد.

۳۰. مدیریت عمومی (Public Administration): شامل مدیریت مؤسسات اقتصادی عمومی، اجرای تصمیمات دولتی، رابطه بین بخش خصوصی و دولتی، سیاست اقتصاد عمومی و مطالعات بوروکراسی دولتی است. ۲۷ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳۱. مسائل اجتماعی (Social Issues): شامل گستره عظیمی از موضوعات مختلف است که مشکلات اجتماعی برای فرد، خانواده و یا جامعه را مورد خطاب قرار می‌دهند. مطالعات مرگ و میر، مشکلات علم و تکنولوژی، مطالعات جنسی، مطالعات اخلاقی، مطالعات رسانه‌ای، نژاد و طبقه اجتماعی، تعامل تکنولوژی و جامعه در این مقوله است. ۳۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳۲. علوم اجتماعی و پزشکی زیستی (Social Sciences, Biomedical): شامل مطالعه تأثیرات سیاسی و اجتماعی تحقیقات پزشکی زیستی است. برنامه‌ریزی خانوادگی، اخلاق و مراقبت‌های بهداشتی، روان‌شناختی در تومورشناسی و بهداشت جنسی را شامل می‌شود. ۲۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳۳. علوم اجتماعی، بین‌رشته‌ای (Social Sciences, Interdisciplinary):

رویکردی میان رشته‌ای به این رشته دارد. مطالعات علوم اجتماعی و کامپیوترها، زمان و جامعه، تمرین ارزشیابی، مطالعات اقوام سیاه پوست، علم اطلاعات و جامعه، مطالعات همجنس‌گرایی، مطالعات دوران کودکی و مطالعات مرگ و میر در این رشته می‌گنجد. ۵۷ نشریه علمی در این رشته منتشر می‌شود.

۳۴. علوم اجتماعی و روش‌های ریاضی (Social Sciences, Mathematical Methods):

شامل روش‌های کمی مورد استفاده در تحقیقات علوم اجتماعی، از جمله مدل‌سازی بر مبنای ریاضیات و تکنیک‌های آماری برای ارزیابی داده‌های روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و اقتصادی است. ۳۵ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳۵. مددکاری اجتماعی (Social Work): شامل موضوعات بی‌خانمانی، مطالعه

بسیط اجتماع و محیط فرد یا خانواده، خدمات اجتماعی، آموزش مددکاری اجتماعی، رفاه عمومی، مشاوره خانواده، رفاه کودک، کودک‌آزاری، مدیریت مددکاری اجتماعی، مددکاری اجتماعی با گروه‌ها و مددکاری اجتماعی کهن‌سالان است. ۲۹ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳۶. جامعه‌شناسی (Sociology): شامل مطالعه اجتماع انسانی، ساختارهای

اجتماعی و تغییرات اجتماعی و رفتار انسانی به واسطه نیروهای اجتماعی است. مطالعات اجتماعی، مشکلات اجتماعی-قومی، فراغت و توریسم، جامعه‌شناسی حومه‌ای، جامعه‌شناسی زیستی، انحراف اجتماعی، مطالعات جنسی، جامعه‌شناسی قانون، جامعه‌شناسی مذهب و جامعه‌شناسی تطبیقی در این مقوله است. ۹۶ نشریه علمی در این شاخه فعالیت می‌کند.

۳۷. مطالعات شهری (Urban Studies): به جنبه‌های اجتماعی برنامه‌ریزی شهری

و طراحی شهری سروکار دارد. موضوعات شامل تأثیرات محیط شهری بر روی فرد، تأثیرات شهری سازی بر روی محیط زیست، اقتصاد شهری، تکنولوژی شهری، برنامه‌ریزی ایجاد مسکن، آموزش‌های شهری و حقوق شهری است. ۳۰ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کند.

۳۸. مطالعات زنان (Women's Studies): شامل موضوعات میان رشته‌ای، از جمله زنان و بهداشت، روان‌زنان، زنان و سیاست و همچنین مطالعات جنسی و فمینیسم می‌باشد. ۲۸ نشریه علمی به این رشته اختصاص دارد.

۳۹. مهمان‌نوازی، اوقات فراغت، ورزش و توریسم (Hospitality, Leisure, Sport and Tourism): این مقوله جدید بوده، شامل موضوعات مختلف مربوط به سپری کردن اوقات فراغت، شامل ورزش، توریسم و مهمان‌نوازی ملل مختلف می‌شود. ۱۴ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

نشریات بین‌المللی استنادی در حوزه علوم انسانی و هنر

رشته‌های علوم انسانی و هنر در مؤسسه اطلاعات علمی تامسون، با تعدادی نشریات استنادی نمایه می‌شوند که برخی از آنها عبارت‌اند از: (همان)

۱. هنر (Art): شامل هنرهای تجسمی (گرافیک، چاپ، پلات و قالب، نقاشی، مجسمه‌سازی و عکاسی)، هنر الکترونیکی و تعاملی می‌باشد. تاریخ هنر، پژوهش‌نامه‌های موزه‌ها و نشریاتی در مورد مدیریت موزه نیز در این مقوله می‌گنجد. ۶۴ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۲. مطالعات آسیایی (Asian Studies): شامل مطالعات بین‌رشته‌ای آسیایی از جمله موسیقی، فولکور، فلسفه، تئاتر و مذهب آسیایی است. تنها موضوعات کلی در اینجا مطرح شده و موضوعات خاص و تخصصی در مقوله‌های دیگر ذکر می‌شوند. ۳۷ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۳. آثار کلاسیک (Classics): آثار کلاسیک در بردارنده متون ادبیات دوره کلاسیک تمدن‌های رومی و یونانی می‌باشد. ۳۴ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۴. فیلم، رادیو و تلویزیون (Film, Radio, Television): شامل جنبه‌های خلاقانه این رشته‌ها (در مقابل جنبه‌های فنی آن) است. هنر و تعبیر فرهنگی نیز در این مقوله گنجانده می‌شود. ۱۹ نشریه علمی در این رشته فعالیت می‌کنند.

۵. معتقدات و آداب و رسوم اجدادی (Folklore): این مقوله، سنت‌ها

و گروه‌های قومی مختلف، لباس محلی، قصه‌گویی، غذا، مراسم ازدواج و کفن و دفن، بازی‌های کودکان و... را دربر می‌گیرد. منابع موسیقی محلی، هم در این حوزه و هم در حوزه موسیقی می‌گنجد. ۱۷ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۶. تاریخ (History): شامل اکثر حوزه‌های این موضوع از جمله: جهانی، ملی، منطقه‌ای، قومی، ارتشی و دریایی می‌باشد. تاریخ و فلسفه علم، در این مقوله نمی‌گنجد. برخی از منابع این مقوله به کلیات پرداخته‌اند؛ در حالی که برخی دیگر بر روی یک نقطه جغرافیایی خاص تمرکز کرده‌اند. هم‌پوشانی بین این مقوله در این فهرست با فهرست رشته‌های علوم اجتماعی دیده می‌شود، البته این مقوله در فهرست رشته‌های علوم اجتماعی بر روی موضوعات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی تمرکز می‌کنند. ۱۹۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۷. تاریخ و فلسفه علم (History & Philosophy of Science): این مقوله شامل تاریخ رشته‌های علمی (از جمله پزشکی و تکنولوژی) و همچنین مطالعات جنبه‌های فلسفی و اجتماعی علم می‌باشد. ۳۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۸. علوم انسانی بین‌رشته‌ای (Humanities, Multidisciplinary): این مقوله شامل عبارات و اصطلاحات، اسناد و مدارک تاریخی، فلسفی، هنری، خلاقانه و نیز حاصل این تلاش‌ها از جمله کلکسیون‌ها از یک کتابخانه خاص می‌باشد. منابعی که دربردارنده تمام جنبه‌های یک رشته یا فرهنگ خاص می‌باشد، در اینجا طبقه‌بندی می‌شود. ۸۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۹. زبان و زبان‌شناسی (Language & Linguistics Theory): این مقوله دربردارنده منابعی است که جنبه‌های تاریخی، تشریحی، نظری و کلی این رشته را بررسی می‌کنند و شامل نویسه‌ها، درست‌نویسی، آواشناسی، واج‌شناسی، علم لغات و معانی، نمادشناسی، تاریخ تحولات لغوی و علم نحو می‌باشد. این مقوله در فهرست رشته‌های علوم اجتماعی روی زبان به‌عنوان پدیده‌ای اجتماعی تمرکز دارد. ۹۹ نشریه علمی در این رشته منتشر می‌شود.

۱۰. مرور متون ادبی (Literary Reviews): شامل نوشته‌های خلاقانه، از جمله

داستان کوتاه، شعر، اثر هنری، عکاسی و مقالات انتقادی می‌باشد. تأکید بیشتر بر روی کارهای اصلی است تا بر روی تجزیه و تحلیل ادبیات و یا دیگر گونه‌های هنری. ۵۶ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۱. **تنوری و نقد ادبی (Literary Theory & Criticism):** شامل منابع نظری قالب ادبی، ارزش در فحوای کلام فرهنگی و همچنین تعبیر تاریخی و فلسفی از متن ادبی می‌باشد. مقالاتی در رابطه با ادبیات ماورائی یا ادبیات فلسفی نیز می‌تواند در این مقوله جای گیرد. ۱۸ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۲. **ادبیات (Literature):** شامل ادبیات تطبیقی، مکتب ادبی و یا دوره‌های خاص در تاریخ ادبی و ادبیات خاص (از جمله ادبیات کودکان یا زنان) می‌باشد. در این مقوله ادبیات دو یا چند فرهنگ (به‌عنوان مثال، بریتانیایی و آمریکایی) نیز وجود دارد. ۱۱۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۳. **ادبیات زبان‌های لاتین (Literature, Romance):** شامل منابع ادبیات زبان‌هایی است که به یکی از زبان‌های لاتین نوشته شده‌اند: فرانسوی، ایتالیایی، پرتغالی، رومانیایی، اسپانیایی و... این مقوله شامل فرهنگ‌های غیر اروپایی (از جمله آمریکای لاتین و قسمت فرانسوی زبان کبک در کانادا) که زبانشان یکی از زبان‌های لاتین است، نیز می‌شود. ۵۲ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۴. **مطالعات قرون وسطا و رنسانس (Medieval & Renaissance Studies):** شامل منابع معماری، هنر، تاریخ، ادبیات، فلسفه، مذهب و علم در مفاهیم اروپایی و روم شرقی از سال ۵۰۰ تا ۱۷۰۰ قبل از میلاد مسیح می‌باشند. موضوعات بین‌رشته‌ای در این محدوده‌های جغرافیایی و زمانی نیز در این مقوله گنجانده می‌شود. ۳۱ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۵. **فلسفه (Philosophy):** شامل منطق، متافیزیک، معرفت‌شناسی و اخلاق توصیفی است. اخلاق هنجاری در فهرست رشته‌های علوم اجتماعی گنجانده شده است. ۱۱۵ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۶. **شعر (Poetry):** شامل منابع مختص به شعر اصیل و همچنین آن دسته از

موضوعاتی است که مقالاتی درباره شعر، شاعر خاص و یا شعر ملی را دربردارند. ۱۶
نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

۱۷. دین (Religion): شامل موضوعات مختلف در مذاهب مهم دنیا، معنویت و تاریخ و جامعه‌شناسی مذهب می‌باشد. ۸۹ نشریه علمی در این رشته وجود دارد.

مروری بر نشریات برخی از رشته‌های علوم اجتماعی و علوم انسانی و هنر

۱. اخلاق در حوزه علوم اجتماعی

در این رشته از علم، ۲۸ نشریه استادی در مؤسسه اطلاعات علمی آمریکا ثبت شده است. جدول (۱) نشریات فوق را بر حسب آخرین فاکتور تاثیر آن (سال ۲۰۰۷) مرتب نموده است. (همان) میانگین فاکتور تاثیر این مجموعه از نشریات عدد ۰/۷۷ می‌باشد که نسبتاً بالا است و نشان‌دهنده اهمیت موضوع اخلاق در حوزه علوم اجتماعی است. بیشترین فاکتور تاثیر مربوط به نشریه «اخلاق زیستی آمریکا» (<http://www.jhu.edu/journals/american-journal-of-bioethics>) نزدیک به چهار (۳/۹۳۴) است. در سال ۲۰۰۷، ۳۵ مقاله در آن به چاپ رسیده و نیز ۹۳۵ مورد ارجاع به کل مقالات نشریه - در سال جاری ۳۴۳ مورد و سال‌های قبل از آن ۵۹۲ مورد - ثبت شده است. نیمی از ۹۳۵ مورد ارجاع متعلق به ۲/۲ سال قبل (نیمه عمر ارجاعات) است. شاخص فوری این نشریه ۹/۸ (متوسط تعداد ارجاعات به مقالات نشریه در سال جاری؛ یعنی تقسیم ۳۴۳ بر ۳۵) بسیار بالا و منحصر به فرد است. این استثنایی است که شاخص فوری نشریه از فاکتور تاثیر بیشتر باشد. این اتفاق، اهمیت موضوع اخلاق زیستی را می‌رساند و نشان می‌دهد که اخلاق در مسائل زیستی، خوانندگان بسیاری داشته و مقالات این حوزه بسیار مورد توجه است. در هر تحقیق علمی، در هر حوزه از علم که باشد، باید تمامی جنبه‌های اخلاقی که با موجودات زنده ارتباط می‌یابد، مورد لحاظ قرار گیرد. حفظ محیط زیست و تکریم تمام آنچه خداوند عالم خلق کرده است، موضوعی است که امروزه جهان علم بر آن سر تعظیم فرود آورده است. در کشورهای پیشرفته، بازبینی اساسی در کتب ابتدایی

و آموزش‌های پیش دبستانی مبنی بر تکریم موجودات زنده و حفظ محیط زیست شده است. با توجه به پیشینه موضوع در جهان اسلام، حوزه‌های علمیه می‌توانند به عنوان یک موضوع بین‌رشته‌ای مقالات جذابی را در این مقوله نوشته و با طرح دیدگاه‌های کتاب آسمانی و سخنان ائمه اطهار - علیهم السلام - ضمن بیان قدمت دیدگاه‌ها، آنها را با موضوعات روز تطبیق دهند.

موضوع پژوهش‌های اخلاق زیستی، خود یک مقوله از علم اخلاق است. رشته اخلاق در حوزه‌های علوم دینی ما و دانشکده‌های معارف دانشگاه‌های دولتی و خصوصی نیز جایگاه بلندمرتبه‌ای داشته و دیدگاه‌های اسلام در تمامی موارد اخلاق عملی و نظری می‌تواند مخاطبان زیادی داشته باشد. اما متأسفانه در ۲۸ نشریه استنادی متنوع در حوزه اخلاق، نوشته‌ای از دانشمندان ما دیده نمی‌شود. دانشمندان حوزه اخلاق ما با تکیه بر پیشینه بسیار عالی موضوع در اسلام، می‌توانند نقش مؤثری در تولید علم در این رشته داشته باشند. حتی ما توانایی ایجاد حداقل دو نشریه استنادی بین‌المللی را در حوزه اخلاق نظری و اخلاق عملی داریم. جهان مشتاق است تا دیدگاه‌های اسلام را در این خصوص درک کند. مقالات بسیاری در این خصوص به زبان فارسی نوشته شده و کتب متعددی نیز به زبان فارسی به رشته تحریر در آمده است. سطح علمی بسیاری از نوشته‌های فارسی بسیار فراتر است از آنچه به عنوان یک مقاله علمی در نشریات مندرج در جدول (۱) آمده است. لذا باید فضلا و دانشمندان حوزه‌های علمیه و حوزه‌های علوم انسانی به مشارکت خود در تولید علم در این رشته و در سطح جهان توجه جدی نمایند و برای این نشریات مقاله بفرستند.

جدول (۱): نشریات استادی بین‌المللی رشته اخلاق به ترتیب فاکتور تأثیر نشریه در سال ۲۰۰۷

Row	Abbreviated Journal Title	ISSN	2007	Immediacy	Impact	2007	Cited
		1526-5161	Total Cites	Index	Factor	Articles	Half-life
1	AM J BIOETHICS	0093-0334	935	9.800	3.934	35	2.2
2	HASTINGS CENT REP	0014-1704	833	0.114	1.452	44	9.3
3	ETHICS	1054-6863	860	0.316	1.308	19	>10.0
4	KENNEDY INST ETHIC J	0269-9702	295	0.842	1.233	19	6.0
5	BIOETHICS	0048-3915	444	0.188	1.152	48	5.8
6	PHILOS PUBLIC AFF	0306-6800	712	0.250	1.107	12	>10.0
7	J MED ETHICS	1073-1105	1261	0.267	1.103	150	4.6
8	J LAW MED ETHICS	0020-174X	756	1.092	1.042	65	4.6
9	INQUIRY	1187-7863	316	0.222	0.894	27	>10.0
10	J AGR ENVIRON ETHIC	0360-5310	185	0.077	0.833	26	5.3
11	J MED PHILOS	1386-7415	443	1.212	0.706	33	6.7
12	THEOR MED BIOETH	1052-150X	140	0.000	0.608	23	4.8
13	BUS ETHICS Q	0951-5089	388	0.176	0.594	34	7.8
14	PHILOS PSYCHOL	0963-8016	214	0.222	0.571	36	7.0
15	J POLIT PHILOS	0167-4544	189	0.042	0.562	24	6.1
16	J BUS ETHICS	1050-8422	2172	0.025	0.538	203	7.1
17	ETHICS BEHAV	0300-211X	204	0.450	0.467	20	6.9
18	RADICAL PHILOS	0266-2671	97	0.136	0.459	22	
19	ECON PHILOS	1046-7890	170	0.250	0.444	12	>10.0
20	J CLIN ETHIC	0048-3931	306	0.032	0.405	31	9.6
21	PHILOS SOC SCI	1353-3452	163	0.192	0.390	26	9.2
22	SCI ENG ETHICS	0167-5249	202	0.088	0.378	34	4.9
23	LAW PHILOS	0094-8705	69	0.000	0.359	17	
24	J PHILOS SPORT	0265-0525	63	0.154	0.333	13	
25	SOC PHILOS POLICY	0163-4275	142	0.000	0.255	25	9.5
26	ENVIRON ETHICS	0163-8548	198	0.071	0.135	14	>10.0
27	HUM STUD	0925-9392	141	0.048	0.128	21	>10.0
28	STUD EUR THOUGHT		8	0.000	0.083	16	

۲. مذهب در حوزه علوم انسانی

در حوزه مذهب، متعلق به حوزه علوم انسانی و هنر، با موضوعات مختلف در مذاهب مهم دنیا، معنویت و تاریخ و جامعه‌شناسی مذهب، ۸۹ نشریه علمی استنادی معتبر در سطح جهان وجود دارد. (صبوری، ۱۳۸۷؛ <http://access.isiproducts.com/cls-wok-chem>) برای نشریات مختلف حوزه علوم انسانی و هنر، فاکتور تأثیر، شاخص فوری و نیمه عمر ارجاعات گزارش نمی‌شود. در اصل، ارزیابی نشریات این حوزه همانند حوزه‌های علوم محض و علوم اجتماعی صورت نمی‌گیرد و لذا «گزارش استنادی نشریه» تحت عنوان مشهور JCR، برای این مجموعه از نشریات منتشر نمی‌شود. اما در پایگاه اطلاعات علمی تامسون تعداد ارجاعات به هر مقاله علمی در فهرست نویسی نشریات این حوزه، ثبت و شمارش شده و به‌طور هفتگی جدید می‌شود. با این حال، ۸۹ نشریه استنادی معتبر در موضوع مذهب در جدول (۲) مندرج است. از این تعداد، ۳۵ نشریه در آمریکا، ۱۴ نشریه در انگلستان، ۹ نشریه در آلمان، ۶ نشریه در هلند، ۵ نشریه در فرانسه، ۳ نشریه در بلژیک و ۳ نشریه در کشور اسپانیا منتشر می‌شود. کانادا، چین، چک و ایتالیا هر کدام دو نشریه و همچنین ژاپن، سوئیس، اسکاتلند، رومانی، هند و فنلاند هر کدام یک نشریه در موضوع مذهب منتشر می‌کنند. اگرچه در ایران نشریات زیادی در حوزه مذهب منتشر می‌شود، هیچ کدام نمایه بین‌المللی ندارد و خلاصه هیچ مقاله‌ای در بانک‌های اطلاعاتی جهان منتشر نمی‌شود و این در حالی است که اغلب آنها قابلیت ورود به پایگاه‌های اطلاعات علمی جهان از جمله مؤسسه تامسون را دارند. اما متأسفانه کاری در این خصوص صورت نگرفته است. نشریه جهان اسلام (Muslim World)، (<http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0027-4909&site=1>)، تنها نشریه‌ای است که صرفاً به موضوع اسلام پرداخته و در کشور انگلستان به چاپ می‌رسد. از سال ۱۹۱۱ این نشریه منتشر و در حال حاضر در ۶۵ کشور مشتری دارد. تاکنون حدود ۹۳۰ مقاله در مباحث مختلف اسلام، ارتباط بین مسیحیت و اسلام و جوامع اسلامی در آن نوشته شده و نیز کتاب‌های زیادی در موضوع اسلام مرور شده است. در بررسی آماری یک دوره ده‌ساله (از ابتدای سال ۱۹۹۷ میلادی تا انتهای

سال ۲۰۰۶) بر روی ۴۰۳ مقاله منتشر شده در این نشریه، مشخص شد که ۵۹ درصد مقالات متعلق به کشور آمریکا، ۲۶ درصد ترکیه، ۳ درصد مالزی، ۳ درصد پاکستان، ۳ درصد انگلستان، ۲ درصد آلمان و ۲ درصد هلند می باشد. (همان) موضوع برخی مقالات این نشریه عبارت اند از: مسائل یک کشور اسلامی مانند ترکیه، پاکستان، هند، مصر، ایران و...، پراکندگی مسلمانان در کشورهای اروپایی و آمریکا، مسائل اجتماعی و سیاسی جوامع اسلامی همچون پوشش زنان مسلمان، تعامل افراد با مذاهب مختلف، دیدگاه اسلام در صلح و عدم خشونت، احکام اسلامی، حقوق انسانی در اسلام، جنبش های مذهبی، گرایش های رایج به اسلام و سهم اعراب در هنر اسلامی، فلسفه اسلامی، مقایسه فیلسوفان غربی و اسلامی، مدرنیسم و مباحث اصولی در اسلام و بررسی اختصاصی فیلسوفانی همچون سهروردی، بوعلی سینا، غزالی و... . تکامل انسانی در دنیای اسلام (از تئوری تا عمل) نیز از دیگر موضوعات به چاپ رسیده در این نشریه است. مفاهیم قرآنی، سنت، شیعه و انتظار امام غایب، برزخ، نماز مسافر، گوشت خوک و مسائل آن، روایات و حکایات اسلامی، اصول فقه اسلامی، تاریخ و وقایع اسلامی، اشخاص مهم در تاریخ و حکومت های اسلامی همچون حضرت امام خمینی (ره) و... در مقالات این نشریه مورد بحث و بررسی قرار می گیرند. شاید ذکر چند موضوع از مقالات چاپ شده در این نشریه به عنوان مثال لازم باشد تا بهتر بتوان سطح علمی مقالات چاپ شده در نشریات فارسی زبان ایرانی را محک زد:

Blackburn S., Shi'ism - waiting for the hidden imam

MUSLIM WORLD 96 (3): 535-536 JUL 2006

Rahman K, Bukhari S. R., Pakistan: Religious education and institutions

MUSLIM WORLD 96 (2): 323-339 APR 2006

Entessar N., Iran's security challenges

MUSLIM WORLD 94 (4): 537-554 OCT 2004

Blackburn S., The most learned of the Shia: the institution of the Marja Taqlid
MUSLIM WORLD 93 (2): 323-325 APR 2003

Hunt R., Islam in Austria
MUSLIM WORLD 92 (1-2): 115-128 Sp. Iss. SI SPR 2002

Kahf M., The 'Water of Hajar'
MUSLIM WORLD 91 (1-2): 32-33 SPR 2001

Smith DE., The structure of al-Baqarah (Quran, interpretation, Islam)
MUSLIM WORLD 91 (1-2): 121-136 SPR 2001

Deeb M. J., Islam and national identity in Algeria
MUSLIM WORLD 87 (2): 111-128 APR 1997

Martin V., Khumaini, knowledge and the political process
MUSLIM WORLD 87 (1): 1-16 JAN 1997

Talhami G., The rights of women in Islam
MUSLIM WORLD 88 (1): 103-104 JAN 1998

قابل ذکر است که مطالب مربوط به جهان اسلام تنها در نشریه جهان اسلام به چاپ نمی‌رسد و موضوع مقالات بسیاری در دیگر نشریات رشته مذهب، اسلام و تعامل آن با مذاهب دیگر می‌باشد. سایت اینترنتی ده نشریه تحت پوشش مؤسسه تامسون در رشته مذهب به این شرح است:

1. HARVARD THEOLOGICAL REVIEW

<http://journals.cambridge.org/action/displayJournal?jid=HTR>

2. HISTORY OF RELIGIONS

<http://www.journals.uchicago.edu/toc/hr/2008/48/1>

3. INTERNATIONAL JOURNAL FOR PHILOSOPHY OF RELIGION

<http://www.springer.com/philosophy/philosophy+of+religion/journal/11153>

4. ISLAM-ZEITSCHRIFT FUR GESCHICHTE UND KULTUR DES ISLAMISCHEN ORIENTS

<http://www.degruyter.de/>

5. JOURNAL FOR THE SCIENTIFIC STUDY OF RELIGION

<http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0021-8294&site=1>

6. JOURNAL FOR THE STUDY OF RELIGIONS AND IDEOLOGIES

<http://www.press.jhu.edu/journals/journal-of-early-christian-studies/>

7. JOURNAL OF RELIGION

<http://www.journals.uchicago.edu/toc/jr/current>

8. JOURNAL OF RELIGION & HEALTH

<http://www.springerlink.com/content/0022-4197>

9. LOGOS & PNEUMA-CHINESE JOURNAL OF THEOLOGY

<http://www.springerlink.com/content/d274hq4467613116/>

10. MUSLIM WORLD

<http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0027-4909&site=1>

<http://www3.interscience.wiley.com/journal/118531544/home>

البته نشریات بین‌المللی معتبر دیگری در رشتهٔ مذهب منتشر می‌شود که تحت پوشش مؤسسه اطلاعات علمی تامسون نیست؛ از جمله Contemporary Islam و Journal of Religion and Health که توسط انتشارات مشهور اشپرینگر (Springer)

چاپ می‌شود. نمونه‌های دیگری از این نشریات:

1. Journal of Islamic studies

<http://jis.oxfordjournals.org/archive/>

2. Al-Tawhid, A Quarterly Journal of Islamic Thought & Culture

<http://www.al-islam.org/al-tawhid/>

Published by: The Foundation of Islamic Thought

3. Islam & Science

<http://www.cis-ca.org/index.php?page=Journal>

4. Studies in Islam and the Middle East

<http://majalla.org/>

5. Journal of Arabic and Islamic Studies

<http://www.uib.no/jais/jais.htm>

ایران اسلامی توان یک جهش علمی را در تمامی حوزه‌های علم دارد و با توجه به تاریخ علم در ایران اسلامی و پشتوانه و انگیزه‌های دینی و همچنین نبوغ زبانزد ایرانی‌ها، این حق مسلم ما است که جایگاه ممتازی را در عرصه علم جهان داشته باشیم. در حوزه علوم محض، پیشرفت‌های بسیار خوبی در دو دهه اخیر به دست آمده است و تعداد مناسبی از نشریات ایرانی استانداردهای لازم را کسب نموده و در پایگاه‌های مهم اطلاعات علمی جهان ثبت و فهرست نویسی می‌شوند. برای تعادل و جامعیت پیشرفت‌های علمی کشور، لازم است حوزه‌های علوم انسانی و هنر و علوم اجتماعی نیز همگام شده، مشارکت خود را در تولید علم جهانی افزایش دهند و این مهم به دو طریق امکان‌پذیر است: نخست باید دانشمندان و فضایی حوزه و دانشگاه در این دو حوزه برای نشریات استنادی و مهم جهان مقاله بنویسند و دوم اینکه برای استانداردهای نشریات این دو حوزه جهت ورود آنها به پایگاه‌های اطلاعات علمی جهان، به خصوص مؤسسه اطلاعات علمی تامسون، تلاش شود. سطح مقالاتی که به زبان فارسی در این دو حوزه نوشته می‌شود، غالباً فراتر از سطح مقالات نمایه‌شده

بین‌المللی است. لذا پتانسیل اولیهٔ استانداردسازی برای نشریات این دو حوزه وجود دارد. به علاوه، با توجه به اهمیت زبان انگلیسی به عنوان زبان پذیرفته شدهٔ علمی جهان باید برای ایجاد نشریات انگلیسی زبان ایرانی تلاش کرد و به مرور به این نشریات اهمیت ویژه داد.

قبل از هر چیز، انقلاب ما یک انقلاب در حوزهٔ علوم انسانی و اجتماعی بوده و با توجه به بازگشت انسان‌ها به معنویت پس از سال‌ها تلاش در عصر صنعتی و فراصنعتی، بنا به فرمودهٔ امام خمینی (ره) باید انقلاب خود را به تمام جهان صادر نماییم. بستر مناسب برای این مهم فراهم شده است و اکنون جهان مشتاق ارشاد و سخنان حق می‌باشد. صدور انقلاب، تنها با زبان علم میسر است. جهان علم، کلام منطقی با تکیه بر پژوهش را می‌پذیرد. باید اندیشه‌های خود را در معرض همگان در سرتاسر جهان قرار دهیم تا مورد نقد و بررسی قرار بگیرند تا بتوانیم گام محکم‌تری برداریم و علم را پیشرفت دهیم. بنا به فرمودهٔ امام علی (ع)، دانش با پراکنده شدن افزوده می‌شود. تولید علم نمی‌تواند به نشر در یک محیط بسته اطلاق شود. تولید علمی باید نوشته شود و مورد نقد و بررسی قرار گیرد و با مورد ارجاع قرار گرفتن ارزش افزوده بیابد. هر چه استنادات به یک یافتهٔ علمی در گسترهٔ جغرافیایی بیشتری باشد، حکایت از نفوذ بیشتر دارد. از این رو، محقق دینی باید تلاش کند تا هر چه ممکن است یافتهٔ خود را بیشتر در معرض دید همگان قرار دهد. رشد و ترقی علم در امروز، مدیون نقادی و تکامل اندیشه‌های گذشتگان است. حال نوبت ما است تا بر اندیشه‌های علمی جهان بیفزاییم. لازم است جهانی بنویسیم و جهانی منتشر کنیم. (زلفی گل و دیگران، ۱۳۸۶، ش ۳۹، ص ۳۷-۴۶؛ براون و دیگران ۱۳۷۴، ش ۸، ص ۷۰-۸۰) حال که پتانسیل لازم وجود دارد، اگر نشریات دو حوزه علوم انسانی و علوم اجتماعی، استانداردسازی و وارد پایگاه‌های اطلاعات علمی جهان شوند، قدم بزرگی در تولید علم جهانی برداشته‌اند. با توجه به پتانسیل‌های موجود، این نشریات به خوبی می‌توانند در رقابت با نشریات علمی دیگر موفق باشند. به علاوه، پیشرفت بیشتر در حوزهٔ علوم محض کشور، نیاز مبرم به افزایش میزان مشارکت کشور در تولید علمی

جهانی دو حوزه علوم انسانی و علوم اجتماعی و ارتقای نشریات علمی کشور در این دو حوزه دارد تا شاهد توازن در تمامی زمینه‌های علمی باشیم.

جدول (۲): نشریات استادی بین‌المللی رشته مذهب به ترتیب حروف الفبای نام نشریه در سال ۲۰۰۷

1. ACTA THEOLOGICA: Semiannual (ISSN: 1015-8758)
UNIV FREE STATE, PUBLICATIONS OFFICE, UFS-SASOL LIBRARY, PO BOX 301, BIOEMFONTEIN, SOUTH AFRICA, 9300
2. AL-QANTARA: Irregular (ISSN: 0211-3589)
CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTIFICAS, VITRUVIO 8, MADRID, SPAIN, 28006
3. BIBLICA: Quarterly (ISSN: 0006-0887)
BIBLICAL INST PRESS, PIAZZA DELLA PILOTTA 35, ROME, ITALY, I-00187
4. BIBLISCHE ZEITSCHRIFT: Semiannual (ISSN: 0006-2014)
FERDINAND SCHOENINGH, JUEHENPLATZ 1 POSTFACH 2540, PADERBORN, GERMANY, W-4790
5. CATHOLIC BIBLICAL QUARTERLY: Quarterly (ISSN: 0008-7912)
CATHOLIC BIBLICAL ASSOC AMER, CATHOLIC UNIV AMERICA, 620 MICHIGAN AVE, NE, WASHINGTON, USA, DC, 20064
6. CHURCH HISTORY: Quarterly (ISSN: 0009-6407)
CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS, NEW YORK, USA, NY, 10013-2473
7. EASTERN BUDDHIST: Semiannual (ISSN: 0012-8708)
EASTERN BUDDHIST SOC, OTANI UNIV, KITA-KU, KYOTO, JAPAN, 603-8143

8. ECUMENICAL REVIEW: Quarterly (ISSN: 0013-0796)
WORLD COUNCIL CHURCHES, PUBLICATIONS OFFICE 150
ROUTE DE FERNEY, GENEVA 20, SWITZERLAND, 1211
9. ETUDES THEOLOGIQUES ET RELIGIEUSES: Quarterly (ISSN: 0014-2239)
INST PROTESTANT THEOLOGIE, 13 RUE LOUIS-PERRIER, F
MONTPELLIER, FRANCE, 34000
10. EXPOSITORY TIMES: Monthly (ISSN: 0014-5246)
T & T CLARK LTD ATTN MRS S GRANT, SUBSCRIPTION DEPT 59
GEORGE ST, EDINBURGH, SCOTLAND, MIDLOTHIAN, EH2 2LQ
11. HARVARD THEOLOGICAL REVIEW: Quarterly (ISSN: 0017-8160)
CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS,
NEW YORK, USA, NY, 10013-2473
12. HEYTHROP JOURNAL-A QUARTERLY REVIEW OF PHILOSOPHY
AND THEOLOGY: Quarterly (ISSN: 0018-1196)
BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ
13. HISTORY OF RELIGIONS: Quarterly (ISSN: 0018-2710)
UNIV CHICAGO PRESS, 1427 E 60TH ST, CHICAGO, USA, IL,
60637-2954
14. HORIZONS: Semiannual (ISSN: 0360-9669)
COLL THEOLOGY SOC, HORIZONS, VILLANOVA UNIV, VIL-
LANOVA, USA, PA, 19085
15. HTS THEOLOGIESE STUDIES-THEOLOGICAL STUDIES: Quarterly
(ISSN: 0259-9422)

UNIV PRETORIA HTS, HERVORMDE THEOLOGIESE KOLLEGE, FAC
THEOLOGY, LYNNWOOD RD, HATFIELD, SOUTH AFRICA, 0083

16. INTERNATIONAL JOURNAL FOR PHILOSOPHY OF RELIGION:
Bimonthly (ISSN: 0020-7047)

SPRINGER, VAN GODEWIJCKSTRAAT 30, DORDRECHT, NETH-
ERLANDS, 3311 GZ

17. INTERPRETATION-A JOURNAL OF BIBLE AND THEOLOGY:
Quarterly (ISSN: 0020-9643)

UNION THEOLOGICAL SEMINARY, INTERPRETATION 3401
BROOK RD, RICHMOND, USA, VA, 23227

18. ISLAM-ZEITSCHRIFT FUR GESCHICHTE UND KULTUR DES IS-
LAMISCHEN ORIENTS: Semiannual (ISSN: 0021-1818)

WALTER DE GRUYTER & CO, GENTHINER STRASSE 13, BER-
LIN, GERMANY, D-10785

19. JOURNAL FOR THE SCIENTIFIC STUDY OF RELIGION: Quarterly
(ISSN: 0021-8294)

BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ

20. JOURNAL FOR THE STUDY OF RELIGIONS AND IDEOLOGIES:
Tri-annual (ISSN: 1583-0039)

UNIV BABES-BOLYAI, MIHAIL KOGALNICEANU NR. 1, CLUJ-
NAPOCA, ROMANIA, RO-3400

21. JOURNAL OF BIBLICAL LITERATURE: Quarterly (ISSN: 0021-9231)
SCHOLARS PRESS, PO BOX 15399, ATLANTA, USA, GA, 30333-

0399

22. JOURNAL OF CHURCH AND STATE: Tri-annual (ISSN: 0021-969X)
 BAYLOR UNIV, J M DAWSON STUD CHURCH STATE BOX 380,
 WACO, USA, TX, 76798
23. JOURNAL OF DHARMA: Quarterly (ISSN: 0253-7222)
 DHARMARAM COLLEGE, CENTRE STUDY WORLD RE-
 LIGIONS, BANGALORE, INDIA, 560 029
24. JOURNAL OF EARLY CHRISTIAN STUDIES: Quarterly (ISSN: 1067-6341)
 JOHNS HOPKINS UNIV PRESS, JOURNALS PUBLISHING DIVI-
 SION, 2715 NORTH CHARLES ST, BALTIMORE, USA, MD,
 21218-4363
25. JOURNAL OF ECCLESIASTICAL HISTORY: Quarterly (ISSN: 0022-0469)
 CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS,
 NEW YORK, USA, NY, 10013-2473
26. JOURNAL OF FEMINIST STUDIES IN RELIGION: Semiannual
 (ISSN: 8755-4178)
 SOC BIBLICAL LITERATURE, PO BOX 2243, WILLISTON, USA,
 VT, 05495-2243
27. JOURNAL OF JEWISH STUDIES: Semiannual (ISSN: 0022-2097)
 OXFORD CENTRE HEBREW JEWISH STUDIES, 45 ST GILES,
 OXFORD, ENGLAND, OX1 3LP
28. JOURNAL OF PRESBYTERIAN HISTORY: Semiannual (ISSN: 1521-9216)
 PRESBYTERIAN HISTORICAL SOC, 425 LOMBARD ST, PHIL-
 ADELPHIA, USA, PA, 19147
29. JOURNAL OF PSYCHOLOGY AND THEOLOGY: Quarterly (ISSN: 0091-6471)
 ROSEMEAD SCHOOL PSYCHOLOGY, 13800 BIOLA AVENUE,

BIOLA UNIVERSITY, LA MIRADA, USA, CA, 90639-0001

30. JOURNAL OF RELIGION: Quarterly (ISSN: 0022-4189)
UNIV CHICAGO PRESS, 1427 E 60TH ST, CHICAGO, USA, IL,
60637-2954
31. JOURNAL OF RELIGION & HEALTH: Quarterly (ISSN: 0022-4197)
SPRINGER, 233 SPRING STREET, NEW YORK, USA, NY, 10013
32. JOURNAL OF RELIGIOUS ETHICS: Quarterly (ISSN: 0384-9694)
BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ
33. JOURNAL OF RELIGIOUS HISTORY: Tri-annual (ISSN: 0022-4227)
BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ
34. JOURNAL OF THE AMERICAN ACADEMY OF RELIGION: Quarterly (ISSN: 0002-7189)
OXFORD UNIV PRESS INC, JOURNALS DEPT, 2001 EVANS RD,
CARY, USA, NC, 27513
35. JOURNAL OF THE SOCIETY OF CHRISTIAN ETHICS: Semiannual (ISSN: 1540-7942)
SOC CHRISTIAN ETHICS, ST JOHN'S UNIV, SCHOOL THEOL-
OGY-SEMINARY, PO BOX 50370, COLLEGEVILLE, USA, MN,
56321-5633
36. JOURNAL OF THEOLOGICAL STUDIES: Semiannual (ISSN: 0022-5185)
OXFORD UNIV PRESS, GREAT CLARENDON ST, OXFORD,
ENGLAND, OX2 6DP
37. JUDAICA BOHEMIAE: Annual (ISSN: 0022-5738)

ZIDOVSKÉ MUZEUM PRAZE, U STARE SKOLY 1, 3, PRAHA 1,
CZECH REPUBLIC, 110 01

38. JUDAISM: Quarterly (ISSN: 0022-5762)

AMER JEWISH CONGRESS, 825 3RD AVE, 18TH FLOOR, NEW
YORK, USA, NY, 10022-9715

39. LAVAL THEOLOGIQUE ET PHILOSOPHIQUE: Tri-annual (ISSN:
0023-9054)

PRESSES UNIV LAVAL, ATTN: MARCEL VIAU, LAVAL THEO-
LOGIQUE PHILOSOPHIQUE UNIVERSITE LAVAL, QUEBEC CITY,
CANADA, QUEBEC, G1K 7P4

40. LOGOS & PNEUMA-CHINESE JOURNAL OF THEOLOGY: Semi-
annual (ISSN: 1023-2583)

LOGOS & PNEUMA PRESS, 33 TAO FONG SHAN ROAD, SHA-
TIN, PEOPLES R CHINA, NEW TERRITORIES, 00000

41. LOGOS-A JOURNAL OF CATHOLIC THOUGHT AND CULTURE:
Quarterly (ISSN: 1091-6687)

UNIV ST THOMAS, CTR CATHOLIC STUDIES, 2115 SUMMIT
AVE, MAIL#55-S, ST PAUL, USA, MN, 55105

42. MATERIAL RELIGION: Tri-annual (ISSN: 1743-2200)

BERG PUBL, ANGEL COURT, 1ST FLOOR, 81 ST CLEMENTS ST,
OXFORD, ENGLAND, OX4 1AW

43. MUSLIM WORLD: Tri-annual (ISSN: 0027-4909)

BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ

44. NEUE ZEITSCHRIFT FUR SYSTEMATISCHE THEOLOGIE UND

RELIGIONSPHILOSOPHIE: Tri-annual (ISSN: 0028-3517)

WALTER DE GRUYTER & CO, GENTHINER STRASSE 13, BERLIN, GERMANY, D-10785

45. NEW TESTAMENT STUDIES: Quarterly (ISSN: 0028-6885)

CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS, NEW YORK, USA, NY, 10013-2473

46. NOVUM TESTAMENTUM: Quarterly (ISSN: 0048-1009)

BRILL ACADEMIC PUBLISHERS, PLANTIJNSTRAAAT 2, P O BOX 9000, LEIDEN, NETHERLANDS, 2300 PA

47. NUMEN-INTERNATIONAL REVIEW FOR THE HISTORY OF RELIGIONS: Quarterly (ISSN: 0029-5973)

BRILL ACADEMIC PUBLISHERS, PLANTIJNSTRAAAT 2, P O BOX 9000, LEIDEN, NETHERLANDS, 2300 PA

48. PARABOLA: Quarterly (ISSN: 0362-1596)

SOC STUDY MYTH & TRADITION, INC, 656 BROADWAY, NEW YORK, USA, NY, 10012-2317

49. POMEGRANATE: Semiannual (ISSN: 1528-0268)

EQUINOX PUBL LTD, UNIT SIX, THE VILLAGE, 101 AMIES ST, LONDON, ENGLAND, SW11 2JW

50. RECHERCHES DE THEOLOGIE ET PHILOSOPHIE MEDIEVALES: Semiannual (ISSN: 1370-7493)

PEETERS, BONDGENOTENLAAN 153, LEUVEN, BELGIUM, B-3000

51. RELIGION: Quarterly (ISSN: 0048-721X)

ACADEMIC PRESS LTD ELSEVIER SCIENCE LTD, 24-28 OVAL RD, LONDON, ENGLAND, NW1 7DX

52. RELIGION & LITERATURE: Tri-annual (ISSN: 0029-4500)
UNIV NOTRE DAME, DEPT ENGLISH RELIGION & LIT-
ERATURE, NOTRE DAME, USA, IN, 46556
53. RELIGION AND AMERICAN CULTURE-A JOURNAL OF INTER-
PRETATION: Semiannual (ISSN: 1052-1151)
UNIV CALIFORNIA PRESS, C/O JOURNALS DIVISION, 2000
CENTER ST, STE 303, BERKELEY, USA, CA, 94704-1223
54. RELIGIOUS EDUCATION: Quarterly (ISSN: 0034-4087)
TAYLOR & FRANCIS INC, 325 CHESTNUT ST, SUITE 800, PHIL-
ADELPHIA, USA, PA, 19106
55. RELIGIOUS HUMANISM: Semiannual (ISSN: 0034-4095)
HUUMANISTS ASSOC, PO BOX 185202, HAMDEN, USA, CT,
06518-0202
56. RELIGIOUS STUDIES: Quarterly (ISSN: 0034-4125)
CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS,
NEW YORK, USA, NY, 10013-2473
57. REVIEW OF RELIGIOUS RESEARCH: Quarterly (ISSN: 0034-673X)
RELIGIOUS RESEARCH ASSOC INC, C/O WILLIAM H SWATOS
JR, 618 SW SECOND AVENUE, GALVA, USA, IL, 61434
58. REVUE BIBLIQUE: Quarterly (ISSN: 0035-0907)
J GABALDA CIE, 18 RUE PIERRE ET MARIE CURIE, PARIS,
FRANCE, 75005
59. REVUE D HISTOIRE ECCLESIASTIQUE: Quarterly (ISSN: 0035-2381)
REVUE D HISTOIRE ECCLESIASTIQUE, BIBLIOTHEQUE DE L
UNIVERSITE COLL-ERASME, PLC BLAISE PASCAL, LOUVAIN

LA NEUVE, BELGIUM, 1348

60. REVUE DE L HISTOIRE DES RELIGIONS: Quarterly (ISSN: 0035-1423)

PRESSES UNIV FRANCE, 6 AVENUE REILLE, PARIS CEDEX 14,
FRANCE, 75685

61. REVUE DES SCIENCES PHILOSOPHIQUES ET THEOLOGIQUES:

Quarterly (ISSN: 0035-2209)

LIBRAIRIE PHILOS, J VRIN, 6 PLACE SORBONNE, PARIS,
FRANCE, 75005

62. REVUE THEOLOGIQUE DE LOUVAIN: Quarterly (ISSN: 0080-2654)

UNIV CATHOLIQUE LOUVAIN, COLLEGE ALBERT DESCAMPS
GRAND-PLACE 45, LOUVAIN LA NEUVE, BELGIUM, B-1348

63. RIVISTA DI STORIA E LETTERATURA RELIGIOSA: Tri-annual
(ISSN: 0035-6573)

CASA EDITRICE LEO S OLSCHKI, CASELLA POSTALE 66 VIUZ-
ZO DEL POZZETTO, FLORENCE, ITALY, I-50126

64. SCOTTISH JOURNAL OF THEOLOGY: Quarterly (ISSN: 0036-9306)

CAMBRIDGE UNIV PRESS, 32 AVENUE OF THE AMERICAS,
NEW YORK, USA, NY, 10013-2473

65. SEFARAD: Semiannual (ISSN: 0037-0894)

CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTIFICAS,
VITRUVIO 8, MADRID, SPAIN, 28006

66. SINO-CHRISTIAN STUDIES: Quarterly (ISSN: 1990-2670)

CHUNG YUAN CHRISTIAN UNIV, 200 CHUNG PEI RD, CHUNG
LI, TAIWAN, 32023 ROC

67. SOBORNOST INCORPORATING EASTERN CHURCHES REVIEW:

Semiannual (ISSN: 0144-8722)

ST BASILS HOUSE, 1 CANTERBURY RD, OXFORD, ENGLAND,
OX2 6LU

68. SOCIAL COMPASS: Quarterly (ISSN: 0037-7686)

SAGE PUBLICATIONS LTD, 1 OLIVERS YARD, 55 CITY ROAD,
LONDON, ENGLAND, EC1Y 1SP

69. SOCIOLOGY OF RELIGION: Quarterly (ISSN: 1069-4404)

ASSOC SOCIOLOGY RELIGION, MARIST HALL ROOM 108,
CATHOLIC UNIV AMERICA, WASHINGTON, USA, DC, 20064

70. STUDIA MONASTICA: Semiannual (ISSN: 0039-3258)

PUBL ABADIA MONTSERRAT, AUSIAS MARCH 92-98 AP 244,
BARCELONA, SPAIN, 13

71. STUDIA THEOLOGICA-CZECH REPUBLIC: Quarterly (ISSN: 1212-8570)

UNIV PALACKEHO OLOMOUCI, UNIVERZITNI 22, OLOMOUC,
CZECH REPUBLIC, CZ-771 11

72. STUDIES IN RELIGION-SCIENCES RELIGIEUSES: Quarterly (ISSN:
0008-4298)

WILFRID LAURIER UNIV PRESS, 75 UNIVERSITY AVENUE
WEST, WATERLOO, CANADA, ON, N2L 3C5

73. TEMENOS: Semiannual (ISSN: 0497-1817)

FINNISH SOC STUDY RELIGION, UNIV TURKU, DEPT COM-
PARATIVE RELIGION, TURKU, FINLAND, 20014

74. TEOLOGIA Y VIDA: Quarterly (ISSN: 0049-3449)

PONTIFICIA UNIV CATOLICA CHILE, EL COMENDADOR 1916,
CASILLA 16002, CORREO 9, SANTIAGO, CHILE, 00000

75. THEOLOGICAL STUDIES: Quarterly (ISSN: 0040-5639)
THEOLOGICAL STUDIES INC, GEORGETOWN UNIV., WASHINGTON, USA, DC, 20057
76. THEOLOGY TODAY: Quarterly (ISSN: 0040-5736)
PRINCETON THEOLOGICAL SEMINARY, THEOLOGY TODAY, PO BOX 821, PRINCETON, USA, NJ, 08542-0803
77. TRADITION-A JOURNAL OF ORTHODOX JEWISH THOUGHT: Quarterly (ISSN: 0041-0608)
RABBINICAL COUNCIL AMER, 305 SEVENTH AVE, NEW YORK, USA, NY, 10001
78. TYNDALE BULLETIN: Semiannual (ISSN: 0082-7118)
TYNDALE HOUSE, 36 SELWYN GARDENS, CAMBRIDGE, ENGLAND, CB3 9BA
79. VETUS TESTAMENTUM: Quarterly (ISSN: 0042-4935)
BRILL ACADEMIC PUBLISHERS, PLANTIJNSTRAAT 2, P O BOX 9000, LEIDEN, NETHERLANDS, 2300 PA
80. VIGILIAE CHRISTIANAE: Quarterly (ISSN: 0042-6032)
BRILL ACADEMIC PUBLISHERS, PLANTIJNSTRAAT 2, P O BOX 9000, LEIDEN, NETHERLANDS, 2300 PA
81. YIDDISH: Annual (ISSN: 0364-4308)
YIDDISH, QUEENS COLLEGE, N S F 350, 65 30 KISSENA BLVD, FLUSHING, USA, NY, 11367
82. ZEITSCHRIFT FUR ANTIKES CHRISTENTUM-JOURNAL OF ANCIENT CHRISTIANITY: Semiannual (ISSN: 0949-9571)
WALTER DE GRUYTER & CO, GENTHINER STRASSE 13, BERLIN, GERMANY, D-10785

83. ZEITSCHRIFT FUR DIE ALTTESTAMENTLICHE WISSENSCHAFT:
Quarterly (ISSN: 0044-2526)
WALTER DE GRUYTER & CO, GENTHINER STRASSE 13, BER-
LIN, GERMANY, D-10785
84. ZEITSCHRIFT FUR DIE NEUTESTAMENTLICHE WISSENSCHAFT
UND DIE KUNDE DER ALTEREN KIRCHE: Semiannual (ISSN: 0044-2615)
WALTER DE GRUYTER & CO, GENTHINER STRASSE 13, BER-
LIN, GERMANY, D-10785
85. ZEITSCHRIFT FUR EVANGELISCHE ETHIK: Quarterly (ISSN: 0044-2674)
GUTERSLOHER VERLAGS, POSTFACH 450, GUTERSLOH, GER-
MANY, D-3311
86. ZEITSCHRIFT FUR KIRCHENGESCHICHTE: Tri-annual (ISSN:
0044-2925)
W KOHLHAMMER GMBH, HESSBRUHLSTRASSE 69 POST-
FACH 800430, STUTTGART, GERMANY, W-7000
87. ZEITSCHRIFT FUR RELIGIONS-UND GEISTESGESCHICHTE:
Quarterly (ISSN: 0044-3441)
BRILL ACADEMIC PUBLISHERS, PLANTIJNSTRAAT 2, P O
BOX 9000, LEIDEN, NETHERLANDS, 2300 PA
88. ZEITSCHRIFT FUR THEOLOGIE UND KIRCHE: Quarterly (ISSN:
0044-3549)
J C B MOHR, POSTFACH 2040, TUBINGEN, GERMANY, W-7400
89. ZYGON: Quarterly (ISSN: 0591-2385)
BLACKWELL PUBLISHING, 9600 GARSINGTON RD, OXFORD,
ENGLAND, OXON, OX4 2DQ

۱. براون، تیبور، گلانزل، ولفگانگ و شوپرت، آندرئاس، «شاخص‌های علم‌سنجی»، ترجمه محمد اسماعیل ریاحی، فصلنامه رهیافت، شماره ۸، ۱۳۷۴.
۲. زلفی گل، محمدعلی، شیرینی، مرتضی و کیانی بختیاری، ابوالفضل، «اهمیت اصول نمایه‌سازی در مستندات علمی»، فصلنامه رهیافت، شماره ۳۹، ۱۳۸۶.
۳. صبوری، علی اکبر، «ارزیابی مجلات ایرانی فهرست شده در مؤسسه اطلاعات علمی»، فصلنامه رهیافت، شماره ۳۶، ۱۳۸۴.
۴. _____، «استانداردسازی مجلات علمی و معیارهای ارزیابی نشریات ISI»، فصلنامه رهیافت، شماره ۲۹، ۱۳۸۲.
۵. _____، «تولید علم ایران در سال ۲۰۰۷»، فصلنامه رهیافت، شماره ۴۱، ۱۳۸۶.
۶. _____، «کاربرد تأثیر فاکتور مجله در درجه‌بندی نشریات ISI»، فصلنامه رهیافت، شماره ۳۰، ۱۳۸۲.
۷. _____ و موسوی موحدی، علی اکبر و امینی، مهناز، راهنمای نشریات استنادی بین‌المللی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.
8. <http://www.isinet.com> (<http://scientific.thomson.com>).
9. <http://access.isiproducts.com/cls-wok-chem>.
10. http://www.jhu.edu/journals/american_journal_of_bioethics.
11. <http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp?ref=0027-4909&site=1>.